

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 19.9.2014
COM(2014) 587 final

2014/0273 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan välisellä assosiaatiosopimuksella perustetussa assosiaationeuvostossa omaksuttavasta unionin kannasta assosiaationeuvoston ja assosiaatiokomitean työjärjestysten hyväksymiseen ja kahden erikoistuneen alakomitean perustamiseen sekä tiettyjen assosiaationeuvoston toimivaltuuksien siirtämiseen kauppaan liittyviä kysymyksiä käsittelevälle assosiaatiokomitealle

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Liitteenä oleva ehdotus on säädös, jolla hyväksytään Euroopan unionin ja Moldovan tasavallan välisellä assosiaatiosopimuksella, jäljempänä 'sopimus', perustetussa assosiaationeuvostossa omaksuttava Euroopan unionin kanta assosiaationeuvoston ja assosiaatiokomitean työjärjestyksen hyväksymiseen ja kahden erikoistuneen alakomitean perustamiseen sekä tiettyjen toimivaltuuksien siirtämiseen assosiaationeuvostolta kauppaan liittyviä kysymyksiä käsittelevälle assosiaatiokomitealle.

Neuvottelut kattavan ja kunnianhimoisen assosiaatiosopimuksen tekemiseksi EU:n ja Moldovan tasavallan välillä alkoivat tammikuussa 2010. EU ja Moldovan tasavalta aloittivat lisäksi helmikuussa 2012 neuvottelut pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen perustamisesta olennaisena osana assosiaatiosopimusta. Euroopan unionin ja Moldovan tasavallan pääneuvottelijat parafoivat sopimuksen tekstin 29. marraskuuta 2013.

Tämä assosiaatiosopimus on kaikkein edistynein EU:n tähän mennessä neuvotteleva tämältyyppinen sopimus erityisesti kaupan ja taloudellisen yhdentymisen osalta ja selvästi pelkkää markkinoiden avaamista kattavampi. Tarkoituksena on nopeuttaa poliittisten ja taloussuhteiden syventämistä Moldovan tasavallan ja EU:n välillä ja edistää Moldovan tasavallan talouden asteittaista yhdentymistä EU:n sisämarkkinoihin valikoiduilla aloilla, muun muassa perustamalla pitkälle menevä ja laaja-alainen vapaakauppa-alue.

Neuvosto antoi 16. kesäkuuta 2014 päätöksen¹ Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden puolesta ja sopimuksen tiettyjen määräysten, joihin kuuluu myös pitkälle menevä ja laaja-alainen vapaakauppa-alue, väliaikaisesta soveltamisesta. Sopimus allekirjoitettiin myöhemmin perjantaina 27. kesäkuuta 2014 Brysselissä pidetyn Eurooppa-neuvoston kokouksen yhteydessä.

Moldovan tasavalta ratifioi sopimuksen 2. heinäkuuta 2014 ja toteutti saman kuukauden aikana yhdessä Euroopan unionin kanssa edellytetyt ilmoitusmenettelyt. Sopimuksen 464 artiklan mukaisesti sen tiettyjä määräyksiä (jotka täsmennetään Moldovan tasavallan kanssa tehtävän sopimuksen allekirjoittamisesta ja väliaikaisesta soveltamisesta 16. kesäkuuta 2014 annetussa neuvoston päätöksessä) sovelletaan väliaikaisesti 1. syyskuuta 2014 alkaen siihen asti, kunnes sopimus on ratifioitu EU:n jäsenvaltioissa.

Väliaikaisen soveltamisen tarkoituksena on pitää keskinäiset taloudelliset edut ja yhteiset arvot tasapainossa. EU ja Moldovan tasavalta haluavat yhdessä aloittaa sopimuksen soveltamiskelpoisten osien täytäntöönpanon ja soveltamisen, jotta uudistusten vaikutusta eräisiin alakohtaisiin kysymyksiin voitaisiin edistää jo ennen kuin sopimus lopullisesti tehdään.

2. NEUVOTTELujen TULOKSET

Moldovan tasavallan kanssa tehdyn sopimuksen VII osastossa määrätään institutionaalisesta kehyksestä, joka on tarpeen sopimusten asianmukaisen toiminnan ja täytäntöönpanon kannalta. Sopimuksessa määrätään assosiaationeuvoston perustamisesta (434 artiklan 1 kohta) ministeritasolla. Sen tehtävänä on seurata ja valvoa sopimuksen soveltamista ja täytäntöönpanoa.

¹ EUVL L 269, 30.8.2014.

Lisäksi perustetaan assosiaatiokomitea (sopimuksen 437 artiklan 1 kohta), joka valmistelee assosiaationeuvoston kokoukset ja sen käsiteltävät asiat, panee tarvittaessa täytäntöön assosiaationeuvoston päätökset ja varmistaa yleisesti assosiaatiosuhteiden jatkuvuuden ja sopimuksen toimivuuden.

Assosiaationeuvosto ja assosiaatiokomitea voivat päättää perustaa erikoistuneita alakomiteoita tai elimiä, jotka voivat avustaa sitä sen tehtävien hoidossa, ja vahvistaa näiden komiteoiden ja elinten kokoonpanon, tehtävät ja työskentelytavat. Lisäksi assosiaationeuvostolla on toimivalta muuttaa tai saattaa ajan tasalle sopimuksen liitteitä (sopimuksen 436 artiklan 3 kohta). Se voi siirtää assosiaatiokomitealle toimivaltaansa, myös valtuudet tehdä sitovia päätöksiä (sopimuksen 438 artiklan 2 kohta).

Assosiaatiokomitea kokoontuu erityisessä kokoonpanossa käsitelläkseen kaikkia V osastoon (Kauppa ja kaupan liitännäistoimenpiteet) liittyviä kysymyksiä. Pitkälle menevää ja laaja-alaista vapaakauppa-aluetta koskevassa sopimuksen osassa perustetaan terveys- ja kasvinuojelutoimia käsittelevä alakomitea, tulliasioiden alakomitea, maantieteellisten merkintöjen alakomitea sekä kaupan ja kestävä kehityksen alakomitea avustamaan kauppaan liittyviä kysymyksiä käsittelevää assosiaatiokomiteaa.

Lisäksi määrätään kansalaisyhteiskunnan ja parlamentaarisen yhteistyön foorumeista.

Jotta voidaan varmistaa pitkälle menevää ja laaja-alaista vapaakauppa-aluetta koskevan sopimuksen osan joustava ja nopea täytäntöönpano, erityisesti sopimuksen useiden kauppaan liittyvien liitteiden saattaminen ajan tasalle tai muuttaminen, ehdotetaan, että assosiaationeuvosto siirtää tämän toimivallan kauppaan liittyviä kysymyksiä käsittelevälle assosiaatiokomitealle. Tällaisella toimivallan siirrolla voidaan varmistaa tarvittava yhteys komiteassa kauppaan liittyvien sitoumusten, joihin kuuluu myös Moldovan lainsäädännön lähentäminen EU:n säännösten kanssa, täytäntöönpanosta käytyjen teknisten keskustelujen välillä ja luoda edellytykset niitä koskevien jatkotoimien nopealle toteuttamiselle.

Jotta täydennetään sopimuksen institutionaalista kehystä ja mahdollistetaan asiantuntijatason keskustelut niillä keskeisillä aloilla, jotka kuuluvat sopimuksen väliaikaisen soveltamisen piiriin, ehdotetaan kahden seuraavan alakomitean perustamista:

- 1) oikeus-, vapaus- ja turvallisuusasioiden alakomitea;
- 2) taloudellisen ja muun alakohtaisen yhteistyön alakomitea.

Alakomiteoiden tarkoituksena on keskittyä osa-alueisiin, joilla odotetaan saavutettavan konkreettisia tuloksia sen sijaan, että esityslistalla olisi välttämättä samat asiat vuodesta toiseen.

Muita alakomiteoita voidaan perustaa myöhemmin sopimuspuolten sopimuksella.

Assosiaatiosopimuksessa määrätään laajasta alakohtaisesta yhteistyöstä, jossa keskitytään tukemaan keskeisiä uudistuksia, talouden elpymistä ja kasvua, hyvää hallintoa ja alakohtaista yhteistyötä 28 alalla, joita ovat esimerkiksi oikeusasiat, energia, liikenne, tilastot, ympäristönsuojelu ja sen edistäminen, teollisuuden sekä pienten ja keskisuurten yritysten yhteistyö, maatalous ja maaseudun kehittäminen, sosiaalipolitiikat, yhteistyö kansalaisyhteiskunnan alalla, kuluttajapolitiikka, julkishallinnon uudistaminen, yleissivistävä ja ammatillinen koulutus ja nuoriso sekä kulttuuriyhteistyö.

Kaikilla näillä aloilla yhteistyön tiivistäminen aloitetaan nykyisten kahden- ja monenvälisten kehysten pohjalta, ja tavoitteena on järjestelmällisempi vuoropuhelu sekä tietojen ja hyvien käytänteiden vaihto. Alakohtaista yhteistyötä koskevia lukuja täydentävät olennaisella tavalla sopimuksen liitteissä esitetyt kattavat luettelot lainsäädännön asteittaisesta lähentämisestä EU:n säännöstöön. Jo vireillä olevaa yhteistyötä voidaan keskittää käyttäen apuna

yksityiskohtaisia aikatauluja siitä, milloin Moldovan tasavallan on määrä lähentää lainsäädäntöään valikoituihin EU:n säännösten osiin ja panna ne täytäntöön. Näihin aikatauluihin on kirjattu Moldovan tasavallan sisäisten uudistusten ja nykyaikaistamistavoitteiden keskeinen sisältö.

Sopimuksessa usein mainittu ”säännöllinen vuoropuhelu” voi kattaa kaikki edellä mainitut politiikan alat. Toinen alakomitea voi siis kokoontua erilaisissa kokoonpanoissa, kun tarvetta siihen ilmenee. Tämä ehdotus perustuu kumppanuus- ja yhteistyösopimuksista kolmen maan kanssa saatuihin kokemuksiin, ja sillä pyritään yksinkertaistamaan assosiaatiosopimuksen mukaisen alakomitearakenteen toimintaa.

Sekä EU että Moldovan tasavalta ovat sitoutuneet panemaan sopimuksen täytäntöön nopeasti ja tehokkaasti. Sen vuoksi tämän ehdotuksen tavoitteena on varmistaa, että sopimuksen institutionaalinen kehys otetaan käyttöön mahdollisimman pian. Tämän helpottamiseksi on tärkeää edetä nopeasti assosiaationeuvoston, assosiaatiokomitean ja alakomiteoiden työjärjestyksen hyväksymisprosessissa, jotta ne voivat aloittaa pian toimintansa. Tavoitteena on järjestää EU:n ja Moldovan tasavallan assosiaationeuvoston ensimmäinen kokous 20. lokakuuta 2014 Luxemburgissa samaan aikaan ulkoasiainneuvoston kanssa. Ajoitus on erittäin tärkeä Moldovan tasavallalle, koska maassa on tarkoitus järjestää parlamenttivaalit 30. marraskuuta.

3. EHDOTUKSEEN LIITTYVÄT OIKEUDELLISET NÄKÖKOHDAT

Unionin osalta oikeusperusta, jolla hyväksytään EU:n ja Moldovan tasavallan assosiaatiosopimuksella perustetussa assosiaationeuvostossa omaksuttava unionin kanta, on Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus ja erityisesti sen 218 artiklan 9 kohta.

Edellä mainittujen neuvottelutulosten perusteella ja SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla Euroopan komissio ehdottaa, että neuvosto antaa päätöksen, jolla hyväksytään ensimmäisessä EU:n ja Moldovan tasavallan assosiaationeuvostossa omaksuttava unionin kanta, joka koskee

- assosiaationeuvoston ja assosiaatiokomitean työjärjestystä,
- kahden erikoistuneen alakomitean perustamista,
ja
- tiettyjen assosiaationeuvoston toimivaltuuksien siirtämistä kauppaan liittyviä kysymyksiä käsittelevälle assosiaatiokomitealle.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan välisellä assosiaatiosopimuksella perustetussa assosiaationeuvostossa omaksuttavasta unionin kannasta assosiaationeuvoston ja assosiaatiokomitean työjärjestysten hyväksymiseen ja kahden erikoistuneen alakomitean perustamiseen sekä tiettyjen assosiaationeuvoston toimivaltuuksien siirtämiseen kauppaan liittyviä kysymyksiä käsittelevälle assosiaatiokomitealle

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 218 artiklan 9 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen, jäljempänä 'sopimus', 464 artiklassa määrätään, että osaa sopimuksesta sovelletaan väliaikaisesti.
- (2) Sopimuksen allekirjoittamisesta ja väliaikaisesta soveltamisesta 23 päivänä kesäkuuta 2014 annetun neuvoston päätöksen 4 artiklassa täsmennetään väliaikaisesti sovellettavat sopimukset määräykset.
- (3) Sopimuksen 435 artiklan 2 kohdassa määrätään, että assosiaationeuvosto vahvistaa työjärjestyksensä.
- (4) Sopimuksen 435 artiklan 3 kohdassa määrätään, että assosiaatiokomitean puheenjohtajana toimii vuorotellen unionin edustaja ja Moldovan tasavallan edustaja.
- (5) Sopimuksen 437 artiklan 1 kohdassa määrätään, että assosiaationeuvostoa avustaa sen tehtävien hoitamisessa assosiaatiokomitea, ja 438 artiklan 1 kohdassa määrätään, että assosiaationeuvosto määrittää työjärjestyksessään assosiaatiokomitean tehtävät ja päättää sen työskentelytavoista.
- (6) Sopimuksen 439 artiklan 2 kohdassa määrätään, että assosiaationeuvosto voi päättää perustaa tiettyjen alojen erityiskomiteoita tai -elimiä, jotka ovat tarpeen sopimuksen täytäntöönpanoa varten ja jotka voivat avustaa sitä sen tehtävien hoitamisessa.
- (7) Assosiaationeuvoston tehtävänä on seurata ja valvoa sopimuksen soveltamista ja täytäntöönpanoa. Assosiaationeuvosto voi siirtää assosiaatiokomitealle toimivaltaansa, myös valtuudet tehdä sitovia päätöksiä. Olisi aiheellista, että assosiaationeuvosto siirtää sopimuksen 436 artiklan 3 kohdan ja 438 artiklan 2 kohdan nojalla sopimuksen 438 artiklan 4 kohdassa tarkoitettulle, kauppaan liittyviä kysymyksiä käsittelevälle assosiaatiokomitealle toimivallan saattaa ajan tasalle tai muuttaa tämän sopimuksen liitteitä, jotka koskevat V osaston (Kauppa ja kaupan liitännäistoimenpiteet) 1, 3, 5, 6 ja 8 lukuja, siltä osin kuin kyseisissä luvuissa ei ole erityisiä määräyksiä, jotka koskevat tämän sopimuksen liitteiden saattamista ajan tasalle tai muuttamista,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Hyväksytään Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen 434 artiklalla perustetussa assosiaationeuvostossa omaksuttava unionin kanta, joka koskee
 - assosiaationeuvoston ja assosiaatiokomitean työjärjestysten hyväksymistä,
 - erikoistuneiden alakomiteoiden perustamista ja niiden toimeksiantojen hyväksymistä,ja
 - tiettyjen assosiaationeuvoston toimivaltuuksien siirtämistä kauppaan liittyviä kysymyksiä käsittelevälle assosiaatiokomitealle tähän päätökseen liitettyjen assosiaationeuvoston päätösluonnosten mukaisin ehdoin.
2. Unionin edustajat assosiaationeuvostossa voivat hyväksyä pieniä muutoksia päätösluonnokseen ilman uutta neuvoston päätöstä.

2 artikla

Assosiaationeuvoston puheenjohtajana toimii unionin puolesta unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*